UNIVERSITETET
I OSLO

Eksamensoppgave

JUS3220 – rettshistorie – Høst 2024
Dato: 09.09.2024 kl. 10:00 - 12.09.2024 kl. 14:00

I art. 39 og 40 i Traktaten om Den Europeisk Union gis alle unionsborgere stemmerett ved valg til både Europa-Parlamentet og kommunale valg i medlemsstatene der unionsborgeren har bopel. I unionsborgerdirektivets (2004/38/EF) fortale punkt 1 heter det at *«Unionsborgerskapet gir alle unionsborgere en grunnleggende og individuell rett til å ferdes og oppholde seg fritt på medlemsstatenes territorium, med forbehold om de begrensninger og vilkår som er fastsatt i traktaten og de tiltak som er vedtatt for å gjennomføre den.»* I forbrukeravtaledirektivet (93/13EØF) heter det i fortalen at *«det er medlemsstatenes ansvar å sørge for at avtaler som inngås med forbrukere ikke inneholder urimelige vilkår»*.

Dette er tre eksempler fra EU-retten der grupper av rettssubjekter har særskilte rettigheter eller beskyttelser. Regulering av ulike grupper har vært vanlig i rettshistorien, med eksempler på at grupper av rettssubjekter får egne privilegier eller byrder.

Del 1:

Diskuter og sammenlign hvordan særskilte rettigheter og plikter for enkeltgrupper kom til uttrykk gjennom handelsprivilegier i byretter i middelalderen, gjennom eneveldige herskeres makt over sine undersåtter, gjennom fremveksten av moderne menneskerettigheter og gjennom forfatningstidens fokus på nasjonalstaten. Illustrer gjerne med rettshistoriske kilder som viser slike reguleringer.

Del 2:

Hvordan kan EU-rettsaktene (nevnt i innledningen) sees i lys av de rettshistoriske temaene som er nevnt i del 1?

Del 1 skal utgjøre omtrent 2/3 av oppgaven, mens del 2 skal utgjøre omtrent 1/3 av oppgaven.

Kunnskapsbruken skal dokumenteres gjennom fotnotereferanser. Det skal også vises til hovedlitteraturen i faget når den er brukt som kilde. Bruk av språkmodeller skal også beskrives og forklares. ChatGPT eller andre språkmodeller er ikke kilder. Udokumentert kunnskap gir lite uttelling.

***

Oslo, Høst 2024

Førsteamanuensis Morten Nadim

Faglig eksamensleder